

ازدواج سکینه با پسر زبیر

کلیدواژه: سکینه، مصعب بن زبیر.
پرسش: آیا سکینه دختر امام حسین - علیه‌السلام - با پسر زبیر که دشمن امام بود، ازدواج کرده است؟
پاسخ: بنابر نظر مشهور، تاریخ‌نگاران معروف نام ده فرزند را برای امام حسین - علیه‌السلام - ذکر می‌کنند که شش تن آنها پسر و بقیه دختر می‌باشند.

فهرست مندرجات

- ۱ - ازدواج حسنین با دختران امری‌القیس بن عدی
- ۲ - ولادت حضرت سکینه
- ۳ - وفات حضرت سکینه
- ۴ - شخصیت زبیر بن عوام بن خویلد بن اسد بن عبدالغری
 - ۴.۱ - مصعب بن زبیر
 - ۴.۱.۱ - روایتی از شعبی
- ۵ - نتیجه بحث
 - ۵.۱ - اولاً:
 - ۵.۲ - ثانیاً:
- ۶ - پانویس
- ۷ - منبع

ازدواج حسنین با دختران امری‌القیس بن عدی

دختران حضرت - علیه‌السلام - عبارت بودند از: زینب، سکینه، فاطمه و رقیه. همان نخستین روزی که امری‌القیس بن عدی، رئیس قبیله بکر بن وائل اسلام آورد،^[۱] امیرالمؤمنین علی - علیه‌السلام - دو فرزندش حسن و حسین - علیهما‌السلام - را نزد وی برد و فرمود: «یا عم؛ من علی بن ابی‌طالب پسرعمو و داماد رسول خدا هستم و این دو نیز فرزندانگان اویند، ما میل داریم که با تو پیوند خویشاوندی برقرار کنیم.» امری‌القیس در پاسخ گفت: یا علی! من سه دختر دارم، نخست «محیات» که او را به تو تزویج می‌کنم و دیگر «سلمی» که وی را به نکاح حسن درمی‌آورم و بعد «ریاب» که او را با پیوند با حسین خرسند می‌سازم.^[۲]

ولادت حضرت سکینه

از پیوند امام حسین - علیه‌السلام - با ریاب، (آن بانوی جلیل‌القدر) حضرت سکینه خاتون به دنیا آمد، و نام مادر گرامی رسول خدا - صلی‌الله‌علیه‌وآله - حضرت آمنه - علیها‌السلام - را بر او نهادند.^[۳]

وفات حضرت سکینه

حضرت سکینه - علیها‌السلام - سیده‌النساء عصر خویش بود و روز پنج‌شنبه، پنجم ماه ربیع‌الاول سال ۱۱۷ هـ ق در مدینه وفات کرد.^[۴] اینک پس از شناخت مختصری از حضرت سکینه - علیها‌السلام - به بررسی شرح احوال مصعب و خاندان او می‌پردازیم.

شخصیت زبیر بن عوام بن خویلد بن اسد بن عبدالغری

زبیر بن عوام بن خویلد بن اسد بن عبدالغری یکی از شخصیت‌های برجسته تاریخ اسلام است، که بعدها دچار انحرافاتی شد. وی محرم اسرار اهل بیت - علیهم‌السلام - بود و تحت تعلیمات و برکات این خاندان بود، تا آنکه فرزندش عبدالله به دنیا آمد. امیرالمؤمنین - علیه‌السلام - می‌فرمایند: «ما زال الزبیر یعدّ منا اهل‌البیت حتی نشأ ابنه عبدالله»،^[۵]

← مصعب بن زبیر

برادر کوچک‌تر عبدالله، مصعب است که به اباعیسی یا اباعبدالله ملقب بود. وی به شخصیت امام حسین - علیه‌السلام - ارادت ویژه‌ای داشت و همواره او را اسوه خود قرار داده بود؛ اما متأسفانه جاه‌طلبی او مانع از آن می‌شد که به یاری امام - علیه‌السلام - بشتابد. وی پیوسته به دنبال کسب خلافت عراق بود. مصعب پس از قتل مختار، مدتی از سوی برادرش عبدالله امیر کوفه گردید، بارها با سپاهیان عبدالملک بن مروان جنگید تا آنکه سرانجام در دی‌فصله ۷۳ هـ ق^[۶] به دست مجد بن مروان برادر و فرمانده لشکر عبدالملک در نبرد ناجوانمردانه به قتل رسید.^{[۷] [۸] [۹]}
مصعب پیش از نبرد با عبدالملک به مزار اباعبدالله - علیه‌السلام - آمد و این بیت را زمزمه می‌کرد:
و إن الألی بالالطف من آل هاشم
تأسوا فسنوا للکرام التأسیا^[۱۰]

← روایتی از شعبی

شعبی ماجرای را نقل می‌کند که بیان آن خالی از لطف نیست. می‌گوید من و عبدالله بن زبیر و عبدالملک بن مروان و مصعب بن زبیر در برابر کعبه نشسته بودیم و سخن می‌گفتیم؛ پس از پایان سخن قرار شد هریک از ما برخیزد، رکن یمانی را بگیرد و حاجتش را بخواهد. وی سپس مفصل می‌گوید که هرکدام چه

دعایی کردند و چه حاجتی خواستند و جالب آنکه همه به خواسته‌هایشان رسیدند؛ اما آنچه مصعب خواسته بود، این بود که خداوند! مرا نمران تا آنکه امیر عراق گردم و نیز با سکینه بنت‌الحسین - علیه‌السلام - پیوند **زناشویی** ببندم. [۱۱]

نتیجه بحث

← اولاً:

اکنون با آنچه بیان کردیم پاسخ سؤال روشن می‌گردد که مصعب دشمن اهل‌بیت - علیهم‌السلام - نبود؛ بلکه شخصیتی **جاهطلب** بود که لغزش‌هایی بزرگ داشت.

← ثانیاً:

پاسخ دیگری که می‌توان به این سؤال داد آن است که بگوییم چه‌بسا این ازدواج به **رضایت** حضرت سکینه نبوده است و تنها از روی مصالح **سیاسی** - **اجتماعی** صورت پذیرفته؛ چنان‌که شواهد تاریخی بسیاری بر این‌گونه ازدواج‌ها وجود دارد؛ مانند بسیاری از **همسران** پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله، امام حسن **مجنبی** - علیه‌السلام - و برخی دیگر از **انمه** - علیهم‌السلام - که حتی کمر به **قتل** آن پیشوایان می‌بستند و قطعاً آن پیوندها به رضایت آنان نبوده است. در اینجا نیز چه‌بسا حضرت سکینه - علیها‌السلام - به این پیوند خرسند نبوده است، اما از روی مصلحت تن در داده است. شاهد آنکه وقتی حضرت سکینه - علیها‌السلام - سر از اطاعت ابن زبیر برمی‌گیرد و نشوز می‌کند، **رمله** بنت‌الزبیر خواهر مصعب نزد عبدالملک می‌رود و می‌گوید: «اگر چنین نبود که ما می‌خواهیم پوششی بر کارهای خود بگذاریم، هرگز نسبت به کسی که رغبتی در ما ندارد، رغبتی به او نداشتیم.» [۱۲]

پانویس

- ↑ امریء و القیس از شعرا و ادیبان بی‌نظیر عصر جاهلیت بود که سروده‌هایش سال‌ها در زمره معلقات سبعه بر دیوارهای کعبه آویخته می‌شد. وی نصرانی بود و در عهد عمر بن خطاب اسلام آورد.
- ↑ قمی، عباس، نفس المهموم و نفته المصدور، ص ۲۷۶.
- ↑ قمی، عباس، نفس المهموم و نفته المصدور، ص ۲۷۶.
- ↑ محدث قمی، سفینة البحار، ج ۴، ص ۲۱۴.
- ↑ «زبیر پیوسته در زمره ما اهل‌بیت بود تا آنکه فرزندش عبدالله به دنیا آمد.» عبدالله از دشمنان کینه‌توز اهل‌بیت - علیهم‌السلام - بود که عایشه را برای خروج و حضور در جنگ جمل تحریک کرد و صلوات بر اهل‌بیت و پیامبر را از خطابه‌اش حذف کرد و... وی در سال ۶۴ هـ ق به خلافت رسید و در زمان عبدالملک بن مروان توسط حجاج بن یوسف به قتل رسید.
- ↑ تاریخ یعقوبی، بیروت، مؤسسة الاعلمی للمطبوعات، ج ۲، ص ۲۶۵.
- ↑ ابن ابی‌الحدید، شرح نهج‌البلاغه، ج ۳، ص ۲۹۷.
- ↑ ابن ابی‌الحدید، شرح نهج‌البلاغه، ج ۲۰، ص ۱۰۲.
- ↑ ابن ابی‌الحدید، شرح نهج‌البلاغه، ج ۹، ص ۲۲۴.
- ↑ ابن ابی‌الحدید، شرح نهج‌البلاغه، ج ۲، ص ۲۹۸. ایمان ژرف و عمیق در طف و از مردان بنی‌هاشم است، آنان را اسوه برگزینید و سنت آن گرامیان را به الگو برپا دارید.
- ↑ ابن ابی‌الحدید، شرح نهج‌البلاغه، بیروت، داراحیاء التراث العربی، ج ۲۰، ص ۱۲۵.
- ↑ بلاغات، النساء، ابن طیفور، ص ۱۹۱.

منبع

سایت اندیشه قم

رده‌های این صفحه : **تاریخ معصومان** | **امام حسین** | **اهل بیت امام حسین**